

Grønne lån til sparebanker

Kredittforeningen for Sparebanker

Rapport

3. kvartal 2022

(urevidert)

Nøkkeltall

	3. kv. 2022	3. kv. 2021	Hittil i 2022	Hittil i 2021	Året 2021
Resultat (mill.kr)					
Netto renteinntekter	1,42	1,23	4,09	3,69	4,86
Personalkostnader	0,94	0,77	2,29	2,06	2,79
Totale driftskostnader	1,68	1,54	4,31	4,37	5,97
Gevinst/tap(-) på finansielle instrumenter	-0,22	-0,07	-0,72	-0,12	-0,39
Resultat før skatt	-0,48	-0,38	-0,95	-0,81	-1,52
Resultat etter skatt	-0,38	-0,31	-0,78	-0,60	-1,15
Regnskapsposter (i % av GFK)					
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	3 910	4 297	4 054	4 388	4 345
Netto renteinntekter	0,14 %	0,11 %	0,13 %	0,11 %	0,11 %
Personalkostnader	0,10 %	0,07 %	0,08 %	0,06 %	0,06 %
Totale driftskostnader	0,17 %	0,14 %	0,14 %	0,13 %	0,14 %
Resultat før skatt	-0,05 %	-0,04 %	-0,03 %	-0,02 %	-0,03 %
Resultat etter skatt	-0,04 %	-0,03 %	-0,03 %	-0,02 %	-0,03 %
Balanse (mill.kr)					
Brutto utlån	3 786	3 943	3 786	3 943	4 150
Lån opptatt ved utstedelse av verdipapirer	3 705	3 919	3 705	3 919	4 063
Forvaltningskapital	3 913	4 117	3 913	4 117	4 267
Andre nøkkeltall (%)					
Vekst i utlån (siste 12 mnd.)	-4,0 %	-1,9 %	-4,0 %	-1,9 %	3,1 %
Kostnader i % av totale inntekter	140,0 %	132,9 %	128,1 %	122,9 %	134,1 %
Kostnader i % av totale inntekter ekskl. gevinst/tap på fin. instr.	118,6 %	125,1 %	105,6 %	118,8 %	123,3 %
Kapitaldekning	26,0 %	22,9 %	26,0 %	22,9 %	23,2 %
Ren kjernekapitaldekning	19,7 %	17,1 %	19,7 %	17,1 %	17,5 %
Uvektet kjernekapitaldekning	4,0 %	3,5 %	4,0 %	3,5 %	3,6 %
LCR	5 575%	6 925%	5 575%	6 925%	4 757%
NSFR	100%	101%	100%	101%	99 %

Selskapet

Kredittforeningen for Sparebanker (KfS) ble stiftet i 2004 som en forening av låntakere.

KfS har som formål å yte mellomlange og langsiktige lån til medlemmene som etter vedtektene bare kan være norske sparebanker. KfS har siden etableringen hatt en avtale om administrasjonssamarbeid og kostnadsdeling med Eiendomskreditt AS.

Forretningsidé og strategi

KfS er et «non profit foretak» hvor formålet er å tilby medlemsbankene langsiktig finansiering til gode betingelser. Brukernytten er det bærende motivet for virksomheten. Med utgangspunkt i store innlån, lave driftskostnader og begrenset inntjeningsbehov, skal KfS være i stand til å gi konkurransedyktige lån til sparebankene.

Regnskapsprinsipper

Fra 01.01.2020 rapporteres regnskapet i henhold til IFRS. Kvartalsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS34 om delårsrapportering.

Regnskap 3. kvartal 2022

(Tall for 3. kvartal. 2021 i parentes)

Selskapet opererer med lave utlånsmarginer og renteavkastningen på egenkapitalen utgjør derfor en viktig del av netto renteinntekter. Resultatet i tredje kvartal påvirkes positivt av at et stigende rentenivå gradvis synes igjen i bedre netto renteinntekter. Samtidig er inntjeningen redusert gjennom at utlånsvolumet har falt gjennom tre kvartaler. Netto renteinntekter var i tredje kvartal 1,42 mill.kr (1,23 mill.kr), tilsvarende 0,14% (0,11%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

KfS har en likviditetsportefølje bestående av obligasjoner og obligasjonsfond for å dekke pålagte likviditetskrav og til plassering av overskuddslikviditet. Selskapets forsiktige risikoprofil innebærer at selskapets kapital forvaltes konservativt og er plassert i

pengemarkedet med flytende rente. Den betydelige økningen i kredittpåslagene i kvartalet har likevel gitt et vesentlig urealisert fall i markedsverdiene. Verdiendring på finansielle instrumenter var i tredje kvartal negativ og utgjorde -0,22 mill.kr (-0,07 mill.kr).

Totale driftskostnader utgjorde 1,68 mill. kr (1,54 mill. kr) og utgjør 0,17% (0,14%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjorde 1,63 mill.kr (1,47 mill.kr) og andre driftskostnader var 0,05 mill.kr (0,04 mill.kr). Som beskrevet i avsnittet om "Eierforhold, egenkapital og kapitaldekning" under, er selskapet i en prosess for å tilpasse kapitalstrukturen til CRR2. Dette arbeidet har påført selskapet ekstraordinære kostnader i tredje kvartal på 0,20 mill.kr.

Resultat før skatt var i tredje kvartal -0,48 mill.kr (-0,38 mill.kr). Resultatet etter skatt var -0,38 mill.kr (-0,31 mill.kr).

Regnskap pr. 30.09.22

(Tall pr 30.09.2021 i parentes)

Netto renteinntekter utgjorde etter tre kvartaler 4,09 mill.kr (3,69 mill.kr), som tilsvarer 0,13% (0,11%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Netto renteinntekter påvirkes positivt av et høyere rentenivå, mens en lavere utlånsportefølje har en negativ effekt.

Verdiendring på finansielle instrumenter var negativ og utgjorde -0,72 mill.kr (-0,12 mill.kr).

Lønn og generelle administrasjonskostnader utgjorde 4,14 mill.kr (4,21 mill.kr) ved utgangen av tredje kvartal. Andre driftskostnader utgjorde 0,17 mill.kr (0,16 mill.kr). Totale driftskostnader utgjorde 0,14% (0,13%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Resultat før skatt per tredje kvartal var negativt med -0,95 mill.kr (-0,81 mill.kr). Resultatet etter skatt var negativt med -0,78 mill.kr (-0,60 mill.kr). Resultat etter skatt utgjør på årsbasis -0,03% (-0,02%) av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Balanse per 30.09.2022

(Tall per 30.09.2021 i parentes)

Utlån og forvaltningskapital

Sparebankene har i en lengre periode hatt en god innskudd- og likviditetssituasjon. Som følge av økte renter og en betydelig utgang i kredittpåslagene har sparebankene vært noe avventende til nye låneopptak. Krigen i Ukraina skaper fortsatt usikkerhet. På grunn av stadig oppjusterte renteprognooser er både låntakere og investorer avventende til markedsretningen. Som en følge er likviditeten i markedet blitt dårligere. Dette har også påvirket etterspørselen etter lån i KfS.

Ved innføring av "bankpakke 2" første juni ble grensen for største engasjement endret fra hundre prosent av ansvarlig kapital til hundre prosent av kjernekapital. Dette har medført lavere utlånsrammer for KfS og noen banker vil måtte nedregulere sine lån i KfS.

Totalt er det utbetalt 615 mill. kr i nye utlån per 30.09.2022. I samme periode er det innfridd lån med 985 mill. kr. Siste 12 mnd. er utlån redusert med 170 mill.kr. Totalt 39 banker har lån i KfS og samlede utlån utgjør 3 771 mill.kr.

Forvaltningskapitalen var ved utgangen av kvartalet 3 917 mill.kr. (4 117 mill.kr.)

Selskapets likviditetsdekningsgrad (LCR) er på 5 575%, og langsiktig stabil finansieringsgrad (NSFR) er 100,01% per 30. september 2022.

Innlån

Det er per 30. september 2022 emittert obligasjoner pålydende 585 mill.kr (1 211 mill.kr). Pålydende av netto utestående obligasjonsgjeld er 3 685 mill.kr (3 906 mill.kr).

KfS har utarbeidet et grønt rammeverk for finansiering av lån i den enkelte sparebank. Under rammeverket kan sparebanker finansiere boliger, næringsbygg, fornybar energi, elektriske transportmidler og tiltak innen energieffektivisering. Rammeverket er vurdert av Sustainalytics som i en "Second Party Opinion" har vurdert rammeverket til å være «troverdig og

virkningsfullt» og i tråd med Green Bond Principles 2018. All dokumentasjon om selskapets Green Bond Program finnes på selskapets hjemmeside.

- [Grønt rammeverk](#)
- [Second-Party Opinion](#)

Per 30.09.2022 har selskapet utstedt 1 156 mill.kr. (856 mill.kr) grønne obligasjoner. De fire grønne obligasjonslånene er notert på ABM Nordic og merket med ESG.

KfS rapporterer i henhold til eget rammeverk på låneformål og klimaeffekter av midlene som er lånt inn. Rapporten er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

- [Impact Report](#)

KfS har en langsiktig/kortsiktig rating; A-/N-1+ (outlook stable). Ratingen tilfredsstillende kravene til "investment grade". Ratingen bekrefter høy kvalitet og lav kredittrisiko i utlånsporteføljen. Fra 4. februar 2022 er hvert obligasjonslån ratet A- av Nordic Credit Rating.

Eierforhold, egenkapital og kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen i KfS består av medlemsinnskudd, egne fond og egenkapitalbeviskapital. Medlemsinnskuddene utgjør selskapets rene kjernekapitalinstrument. Etter at et lån er innfridd tilbakebetales medlemsinnskuddet etter forutsetninger angitt i vedtektene. Egenkapitalbeviskapitalen på 50 mill.kr teller i kapitaldekningsammenheng som tilleggskapital.

Per 30.09.2022 hadde foretaket en samlet ansvarlig kapital etter fradrag på 206,50 mill.kr. Kapitaldekningen er 26,0 % hvorav ren kjernekapital og kjernekapital utgjorde 19,7%. Uvektet kjernekapital utgjorde 4,0%. KfS har et minstekrav til ren kjernekapitaldekning og uvektet kjernekapitaldekning på hhv. 11,8% og 3,0%. Beregningen er nærmere beskrevet i note 8 til regnskapet.

I desember 2019 offentliggjorde Finansdepartementet nye kapitalkrav for banker og finansinstitusjoner. Endringen innebærer at de lettelsene i kapitalkrav som følger av full implementering av CRR/CRD IV (SMB rabatt

og bortfall av Basel I gulvet) blir motvirket av en økning av systemrisikobufferen med 1,5%-poeng.

Ettersom KfS ut ifra sitt virkeområde ikke påvirkes av noen av lettelsene i kapitalkravene, men kun av økningen i kapitalkravene, medfører endringen at KfS får et økt netto kapitalkrav på 1,5%-poeng fra 31.12.2022.

Norges Bank har besluttet å øke motsyklisk kapitalbuffer med 0,5%-poeng i desember 2022 og ytterligere 0,5%-poeng i mars 2023.

Vedtektsendringer – tilpasning til CRR2

I mai 2022 informerte Finanstilsynet selskapet om at EBA i en rapport av 08.12.2021 (EBA/REO/2021/36) vurderer at medlemsinnskudd som rent kjernekapitalinstrument, slik det praktiseres i KfS og flere andre nordiske andelsbanker, ikke tilfredsstillende kravene i CRR. Problemstillingen er knyttet til praksisen med at medlemsinnskudd trekkes som en prosent ved utbetaling av lånet. EBA definerer dette som direkte eller indirekte finansiering av medlemsinnskuddet og derfor til å være i strid med regelverket. Finanstilsynet har anbefalt KfS å starte en prosess for å tilpasse seg til regelverket. Selskapet har startet dette arbeidet og utarbeidet forslag til nødvendige vedtektsendringer som er til behandling i Finanstilsynet.

Nedskrivning av egenkapitalbeviskapital og emisjon av fondsobligasjoner

I representantskapsmøte 23.06.2022 ble det vedtatt å søke Finanstilsynet om tillatelse til å nedskrive hele egenkapitalbeviskapitalen på 50 mill.kr. Samtidig vedtok representantskapet å søke Finanstilsynet om tillatelse til å utstede en fondsobligasjon pålydende 50 mill.kr. Begrunnelsen for vedtakene er å tilpasse kapitalstrukturen til regelverket for største enkeltengasjement som ble endret ved innføringen av "Bankpakke 2" 1. juni 2022, og dermed opprettholde utlånskapasiteten overfor sparebankene. Selskapet mener også at en fondsobligasjon vil være et mer investorenvenlig instrument for dagens egenkapitalbevisiere.

Forslaget må ses i sammenheng med behandlingen av vedtektsendringer knyttet til medlemsinnskudd som er

omtalt over. En eventuell gjennomføring forutsetter Finanstilsynets godkjenning.

Fremtidsutsikter

Den tiltagende inflasjonen gjennom sommeren og høsten har overrasket sentralbankene og rentene er satt opp mer enn tidligere ventet. Som en konsekvens har vi sett en betydelig oppgang i korte og lange markedsrenter i tredje kvartal. I tillegg har kredittpåslagene steget mye gjennom høsten. Denne situasjonen har preget likviditeten og låneinteressene i markedet. Foreløpig er det ikke tegn til at situasjonen er i ferd med å endre seg.

Grønne utlån til sparebankene er blitt det viktigste utlånsproduktet for KfS. Tilbakemeldinger fra sparebankene viser at et stort flertall av bankene har planer om grønne innlån de neste to årene. Til tross for at situasjonen rundt oss forventer vi at interessen for grønne utlån i KfS vil fortsette å vokse og utgjøre en økende andel av volumet i KfS fremover. Vi forventer likevel at den sikkerhetspolitiske situasjonen, makrobildet, økt inflasjon og renter vil prege markedene fremover.

Situasjonen knyttet til medlemsinnskudd og kapitalstruktur representerer viktige problemstillinger for KfS. Fremtidsutsiktene for selskapet vil avhenge av at en kommer i mål med gode løsninger som gjør KfS i stand til fortsatt å være en relevant og nyttig partner for sparebankene.

KfS har god soliditet, en lavrisiko utlånsportefølje og forventer ikke at det vil oppstå tap.

Resultat

Tall i mill.kr	Note	3. kvartal 2022	3. kvartal 2021	Hittil i 2022	Hittil i 2021	Året 2021
Renteinntekter		23,96	10,64	60,22	36,00	49,15
Rentekostnader		22,54	9,41	56,13	32,31	44,29
Netto renteinntekter	4	1,42	1,23	4,09	3,69	4,86
Provisjonsinntekter og -kostnader		-0,00	-0,00	-0,01	-0,01	-0,02
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	11	-0,22	-0,07	-0,72	-0,12	-0,39
Andre driftsinntekter		-	-	-	-	-
Sum andre driftsinntekter		-0,22	-0,07	-0,73	-0,13	-0,41
Personalkostnader		0,94	0,77	2,29	2,06	2,79
Andre driftskostnader		0,74	0,77	2,03	2,30	3,18
Avskrivninger på varige driftsmidler		-	-	-	-	-
Sum driftskostnader		1,68	1,54	4,31	4,37	5,97
Resultat før nedskrivninger og skatt		-0,48	-0,38	-0,95	-0,81	-1,52
Nedskrivninger og tap på utlån	6	-	-	-	-	-
Resultat av drift før skatt		-0,48	-0,38	-0,95	-0,81	-1,52
Skatt på ordinært resultat		-0,10	-0,07	-0,16	-0,22	-0,37
Resultat av drift etter skatt		-0,38	-0,31	-0,78	-0,60	-1,15

Balanse

Tall i mill.kr	Note	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		44,71	103,37	14,43
Utlån til kunder til amortisert kost	3	3 785,73	3 942,52	4 149,59
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer til virkelig verdi	10	81,43	70,45	102,20
Utsatt skattefordel		-	-	-
Andre eiendeler		0,79	0,99	0,33
Sum eiendeler		3 912,66	4 117,32	4 266,56
GJELD OG EGENKAPITAL				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	7	3 704,92	3 918,58	4 063,02
Annen gjeld		0,24	0,24	0,39
Utsatt skatt		0,26	0,67	0,50
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		0,66	0,55	0,68
Andre avsetninger		-	-	-
Sum gjeld		3 706,07	3 920,05	4 064,59
Innskutt egenkapital				
Medlemsinnskudd		148,08	137,43	142,68
Overkurs		0,02	0,02	0,02
Egenkapitalbeviskapital	13	50,00	50,00	50,00
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital		9,27	10,42	9,27
Sum egenkapital		206,58	197,27	201,96
Sum gjeld og egenkapital		3 912,66	4 117,32	4 266,56

Bergen, 24. oktober 2022
Styret for Kredittforeningen for Sparebanker

Peter Frølich (s.)
Styrets leder

Anne-Grethe Knudsen (s.)
Styrets nestleder

Bjørn Asle Hynne (s.)
Styremedlem

Knut Oscar Fleten (s.)
Styremedlem

Tor Espnes (s.)
Styremedlem (vara)

Lars W. Lynngård (s.)
Adm. Direktør

Endring i egenkapital

(i mill. kr)

	Medlems- innskudd	Egenkapital- beviskapital	Overkurs- fond	Opptjent egenkapital	Total
Egenkapital pr. 31.12.21	142,68	50,00	0,02	9,27	202,82
Innbetaling av medlemsinnskudd	5,40				5,40
Utbetaling av medlemsinnskudd					-
Årets resultat				-0,78	-0,78
Egenkapital pr. 30.09.22	148,08	50,00	0,02	8,49	206,58

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet er avlagt i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) godkjent av EU, herunder IAS 34 – delårsrapportering. Finansielle eiendeler og forpliktelser er i regnskapet enten målt til amortisert kost, til virkelig verdi over resultatet eller til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader. En beskrivelse av regnskapsprinsippene som er lagt til grunn framkommer av note 1 i årsregnskapet for 2020.

KfS har valgt å benytte muligheten gitt av 'Årsregnskapsforskriften for banker, kredittforetak og finansieringsselskaper' til å ikke utarbeide kontantstrømvoversikt i delårsregnskapene.

Note 2 – Bruk av estimater og skjønnsmessige vurderinger

Foreningens regnskapsavleggelse vil i noe grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historiske erfaringer og forutsetninger om fremtidige hendelser som anses sannsynlige på balansetidspunktet. Det er knyttet usikkerhet til de forutsetninger og forventninger som ligger til grunn for anvendte estimater og skjønnsmessige vurderinger. De regnskapsmessige estimatene vil derfor sjeldent være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter.

Nedskrivning på utlån

Etter IFRS 9 skal en måle forventet kreditttap på en måte som gjenspeiler et objektivt sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall, tidsverdien av penger og rimelige og dokumenterbare opplysninger knyttet til fortid, nåtid og fremtidige økonomiske forhold.

Metoden for måling av forventet kreditttap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning da dette vil være avgjørende for hvorvidt nedskrivningene baseres på 12 måneders forventet tap eller forventet tap over levetiden.

Dette innebærer at beregningene vil være basert på skjønn blant annet knyttet til hvordan en definerer hva som utgjør en vesentlig økning i kredittrisiko og hvordan en tar høyde for fremtidsrettet informasjon. Modellen for beregning av forventet tap er beskrevet i note 1, og note 12 i årsrapport 2020.

Utlånsporteføljen til KfS består i sin helhet av utlån til norske sparebanker og utlånsporteføljen har historisk hatt lave tap.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene baserer foreningen seg i størst mulig grad på markedsforholdene på balansedagen. Dersom det ikke er observerbare markedsdata gjøres det antagelser om hvordan markedet vil prise instrumentet, for eksempel basert på prising av tilsvarende instrumenter.

I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn, blant annet ved vurdering av kredittrisiko, likviditetsrisiko og volatilitet. En endring i en eller flere av disse faktorene kan påvirke fastsatt verdi for instrumentet. Virkelig verdi for finansielle instrumenter framgår av note 9.

Note 3 - Segment og utlånsfordeling

(I mill. kr)

Foreningens virksomhet er rettet mot segmentet sparebanker. Der KFS tilbyr mellomlange og langsiktige lån til sparebanker.

Utlån fordelt etter fylke	30.09.2022		30.09.2021		31.12.2021	
	Antall banker	Utlån	Antall banker	Utlån	Antall banker	Utlån
Agder	6	510	6	450	6	500
Innlandet	2	21	2	41	2	41
Møre og Romsdal	4	405	4	426	4	430
Nordland	3	250	3	240	3	240
Oslo	0	0	1	30	1	30
Rogaland	2	345	2	370	2	345
Trøndelag	11	965	10	915	11	930
Vestfold og Telemark	4	440	4	440	4	440
Vestland	4	570	4	555	4	665
Viken	3	265	5	470	6	520
Sum	39	3 771	41	3 937	43	4 141

Forfallsoversikt:

	Antall lån	Forfall 2022	Forfall 2023	Forfall 2024	Forfall 2025	Forfall 2026	Totalt
2017	3	135					135
2018	4	180					180
2019	22	60	425	465			950
2020	11	30	170	125			325
2021	40	20	80	800		666	1 566
2022	16	30	135	50	225	175	615
	96	455	810	1 440	225	841	3 771

Engasjementsstørrelse	30.09.2022			30.09.2021			31.12.2021		
	Mill. kr	%	Antall banker	Mill. kr	%	Antall banker	Mill. kr	%	Antall banker
0 – 10 mill.	16	0 %	2	16	0 %	2	16	0 %	2
11 – 25 mill.	75	2 %	4	45	1 %	2	60	1 %	3
26 – 50 mill.	340	9 %	7	405	10 %	9	455	11 %	10
51 – 75 mill.	350	9 %	5	285	7 %	4	285	7 %	4
76 – 100 mill.	460	12 %	5	935	24 %	10	845	20 %	9
Over 100 mill.	2530	67 %	16	2251	57 %	14	2480	60 %	15
Sum	3 771	100 %	39	3 937	100 %	41	4 141	100 %	43

Gjennomsnittlig engasjementsstørrelse er pr. 30.09.2022 kr 97 mill.

Låntakere gruppert etter forvaltningskapital og lån	Antall låntakere	Samlet lån
Forvaltningskapital over 10 mrd.	2	295
Forvaltningskapital 5 - 10 mrd.	8	965
Forvaltningskapital 3 – 5 mrd.	18	1576
Forvaltningskapital 1 – 3 mrd.	10	875
Forvaltningskapital under 1 mrd.	1	60
Sum	39	3 771

Note 4 – Netto renteinntekter

(i mill. kr)

Renteinntekter	3. kvartal 2022	3. kvartal 2021	Hittil i 2022	Hittil i 2021	Året 2021
Renteinntekter av utlån til kunder	23,49	10,37	59,08	35,07	47,95
Renteinntekter obligasjonsplasseringer	0,47	0,27	1,14	0,93	1,20
Sum renteinntekter	23,96	10,64	60,22	36,00	49,15
Rentekostnader					
Rentekostnader av ansvarlig lånekapital	0,20	0,01	0,35	0,07	0,10
Rentekostnader obligasjoner	22,06	9,22	55,04	31,66	43,38
Andre rentekostnader	0,29	0,18	0,73	0,58	0,80
Sum rentekostnader	22,54	9,41	56,13	32,31	44,29
Netto renteinntekter	1,42	1,23	4,09	3,69	4,86

Note 5 – Risikoklassifisering

Norske sparebanker representerer en god risikoklasse. Ingen norsk sparebank har påført sine kreditorer tap siden 1934. Sparebankene er underlagt omfattende tilsyn ved Finanstilsynet og utviklingen i den enkelte bank følges opp av markedsaktører og analytikere.

I sin kredittvurdering av låntakerne legger KfS til grunn det omfattende kredittanalysearbeid som utføres av ratingbyråer, norske meglerhus og banker. Det er i dag flere ulike meglerhus og banker som gir kredittscore til alle norske sparebanker. De største sparebankene har også offisiell rating fra en eller flere anerkjente internasjonale ratingbyråer.

Dersom banken har en offisiell rating fra et ratingbyrå, legger KfS denne til grunn i sin risikoklassifisering. Men dersom banken ikke har en offisiell rating, legger KfS til grunn den kredittscore den enkelte sparebank har hos DNB Markets og Sparebank 1 Markets. Styret i KfS fastsetter en kreditttramme på den enkelte bank. For å få en kreditttramme må en bank ha en estimert kredittkarakter (rating) på BBB- eller bedre i et flertall av de eksterne ratinganalyser som KfS benytter ved kredittvurdering av bankene på det tidspunktet lånet innvilges. Kredittkarakter er hentet fra en skala fra AAA (best) til C (dårligst). Karakteren beskriver låntakerens kredittverdighet og evne til å møte sine forpliktelser. Karakteren BBB- (investment grade) eller bedre reflekterer god kredittverdighet og god evne til å møte sine forpliktelser.

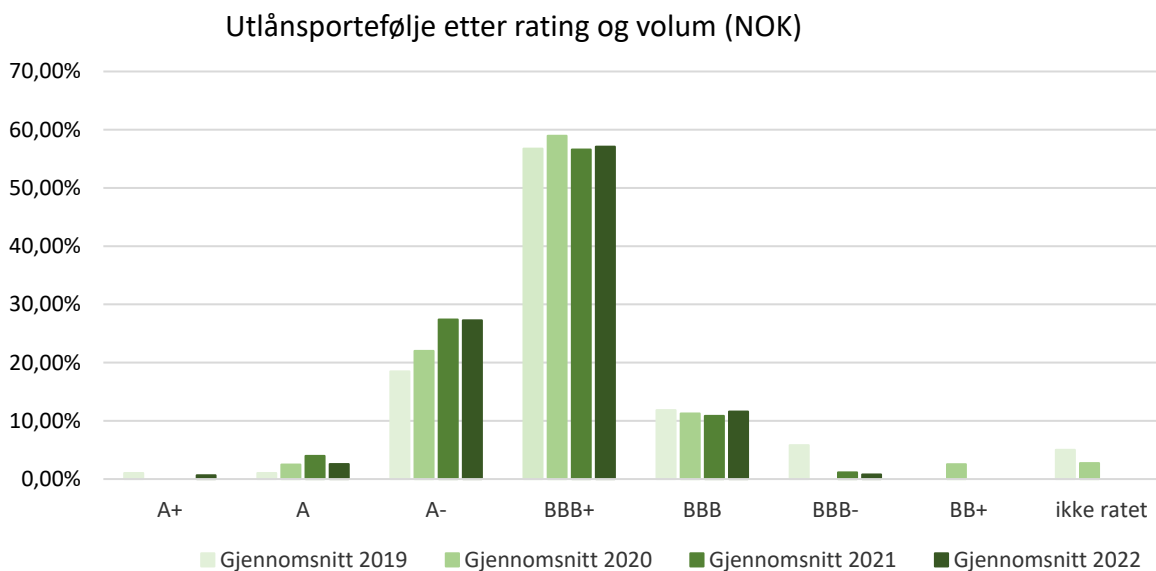
Tabellen under som gir en oppsummering av samlet utlånsvolum til sparebankene pr. 30.09.22 fordelt på ratingklasse.

Kredittkarakter	DnB 1)	Spb 1 Markets 2)	Gjennomsnitt
A+	0,00 %	1,33 %	0,66 %
A	0,00 %	5,17 %	2,59 %
A-	26,41 %	28,11 %	27,26 %
BBB+	62,85 %	51,34 %	57,09 %
BBB	9,15 %	14,05 %	11,60 %
BBB-	1,59 %	0,00 %	0,80 %
BB+	0,00 %	0,00 %	0,00 %
ikke ratet	0,00 %	0,00 %	0,00 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %

1) DNB Markets Bank Report 2021/1

2) Sparebank 1 Markets Bank Report 4Q 2021

I figuren under har vi sammenstilt kreditt-ratingen av utlånene i 2022 med tilsvarende tall for 2021, 2020 og 2019.

Selv om alle låntakere i KfS er klassifisert i samme risikoklasse gjennomføres det en prisdifferensiering, slik at de som er best ratet, får en lavere pris enn de som er svakest ratet. Gjennom dette får man også med de godt ratede bankene som låntakere. Dermed blir gjennomsnittlig porteføljekvalitet høyere og risikospredningen bedres.

Renterisiko

Renterisiko er eliminert ved at alle innlån, utlån og plasseringer gjøres til flytende rente. Gjennom at innlån og utlån i tillegg har lik løpetid, like terminatoer og regler for renteregulering har KfS heller ikke nevneverdig renterisiko. Ettersom alle aktiva og passiva følger 3 måneders flytende rente og over 95% av aktiva og passiva er matchet med identiske renteregulering- og terminatoer gjøres det ikke beregninger av renterisiko.

Likvidetsrisiko

Utlån til bankene blir gitt med like lang løpetid som de korresponderende innlån. KfS har ingen plikt til å sikre refinansiering av bankenes lån og foretaket har derfor liten refinansieringsrisiko.

Note 6 - Tap på utlån

(I mill. kr.)

Utlånsporteføljen til KfS består i sin helhet av utlån til norske sparebanker. KfS benytter offentlig tilgjengelig ratinger, og/eller kvalitative creditscores som estimat på våre engasjements misligholdsansynlighet, og til å vurdere signifikante endringer i denne. Historisk har ikke sparebankene påført kreditorer særlige tap. I årene etter finanskrisen har bankene også fått en mer og mer robust kapitalstruktur. KfS sitt utgangspunkt er at kundenes balanser er av en slik kvalitet at vi ved mislighold ikke vil være spesielt tapsutsatt, og at LGD følgelig må være tilnærmet lik 0. Tapsmodellen er ytterligere beskrevet under note 1 i årsrapporten for 2020.

	Nedskrivninger				Utlån			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totale nedskrivninger	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totale utlån
Tapsavsetninger 01.01.2022	-	-	-	-	4 141,00	-	-	4 141,00
Fra Nivå 1 til Nivå 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 1 til Nivå 3	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 2 til Nivå 3	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 3 til Nivå 2	-	-	-	-	-	-	-	-
Fra Nivå 2 til Nivå 1	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilgang nye engasjementer	-	-	-	-	615	-	-	615,00
Avgang engasjementer	-	-	-	-	-985	-	-	-985,00
Endret tapsavsetning for eng. som ikke har migrert	-	-	-	-	-	-	-	-
Tapsavsetninger 30.09.2022	-	-	-	-	3 771,00	-	-	3 771,00

Note 7 – Innlån

(I mill. kr.)

	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak	-	-	-
Obligasjonsgjeld	3 746	3 956	4 046
Egne ikke amortiserte sertifikat/obligasjoner	61	50	-
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 685	3 906	4 046

INNLÅN	PÅLYDENDE	RENTE	1. OPPTAK	FORFALL	BOKFØRT 30.09.2022
NO0010812183 - KFS54 PRO	490	3 MND NIBOR + 0,80 %	11.12.2017	11.11.2022	431
NO0010842362 - KFS57 PRO	370	3 MND NIBOR + 0,80 %	01.02.2019	10.02.2023	372
NO0010842891 - KFS58 PRO	450	3 MND NIBOR + 0,90 %	07.02.2019	29.11.2023	453
NO0010850134 - KFS60 PRO	545	3 MND NIBOR + 0,74 %	12.04.2019	12.04.2024	550
NO0010868474 - KFS61 PRO	510	3 MND NIBOR + 0,69 %	11.11.2019	11.11.2024	514
NO0010921372 - KFS62 PRO ESG	591	3 MND NIBOR + 0,54 %	03.02.2021	03.02.2026	594
NO0010921380 - KFS64 PRO ESG	315	3 MND NIBOR + 0,39 %	03.02.2021	03.05.2024	316
NO0010110439 - KFS63 PRO	75	3 MND NIBOR + 0,52 %	28.09.2021	28.09.2026	75
NO0010482050 - KFS65 PRO	150	3 MND NIBOR + 0,69 %	21.03.2022	21.03.2025	150
NO0010495284 - KFS66 PRO	75	3 MND NIBOR + 0,61 %	08.04.2022	08.05.2025	75
NO0010524968 - KFS67 PRO	175	3 MND NIBOR + 0,79 %	11.05.2022	11.05.2026	175
Sum	3 746				3 705
Egenbeholdning	61				
Netto	3 685				

Note 8 - Kapitaldekning

(i mill. kr.)

Kapitaldekningsreglene setter krav til kapitaldekning for finansforetak. KfS rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden. Kapitaldekningsreglene setter et minimumskrav på 8% ansvarlig kapital i forhold til en risikovekting av poster i og utenfor balansen, samt krav om ulike buffere som skal dekkes av ren kjernekapital.

	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Medlemsinnskudd	148,08	137,43	142,68
Overkurs	0,02	0,02	0,02
Annen egenkapital	9,27	10,42	9,27
Fradrag i ren kjernekapital	-0,86	-3,66	-0,10
Sum ren kjernekapital	156,50	144,20	151,86
Sum kjernekapital	156,50	144,20	151,86
Egenkapitalbeviskapital	50,00	50,00	50,00
Fradrag i ansvarlig kapital	-	-0,60	-
Sum tilleggskapital	50,00	49,40	50,00
Sum ansvarlig kapital	206,50	193,60	201,86
Risikovektet beregningsgrunnlag	794,77	845,61	869,44
Samlet minimumskrav til ansvarlig kapital	119,22	122,61	126,07
Kapitaldekning	25,98 %	22,89 %	23,22 %
Kjernekapitaldekning	19,69 %	17,05 %	17,47 %
Ren kjernekapitaldekning	19,69 %	17,05 %	17,47 %
Uvektet kjernekapitaldekning	4,00 %	3,50 %	3,56 %
Spesifikasjon av samlet kapitalkrav			
	30.09.2022	30.09.2021	31.12.2021
Kredittrisiko			
Institusjoner			
20 %	61,47	64,74	67,11
50 %			
100 %	0,85	1,54	1,24
Obligasjoner med fortrinnsrett			
10 %	0,29	0,24	0,24
Sum kapitalkrav kredittrisiko	62,62	66,52	68,59
Sum kapitalkrav operasjonell risiko	0,97	1,12	0,97
Sum CVA-risiko	-	-	-
Bufferkrav			
Bevaringsbuffer (2,5%)	19,87	21,14	21,74
Motsyklisk buffer (1,5% fra 30.06.22)	11,92	8,46	8,69
Systemrisikobuffer (3%)	23,84	25,37	26,08
Sum bufferkrav	55,63	54,96	56,51
Minimumskrav ansvarlig kapital	119,22	122,61	126,07

KfS benytter følgende metoder for fastsettelse av beregningsgrunnlaget:

Kredittrisiko: Standardmetoden

Operasjonell risiko: Basismetoden

CVA-risiko: Standardmetoden

Note 9 – Klassifisering av finansielle instrumenter

(I mill. kr.)

30.09.2022

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	44,71			44,71
Utlån til kunder	3 785,73			3 785,73
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		81,43		81,43
Andre eiendeler			0,79	0,79
Sum eiendeler	3 830,44	81,43	0,79	3 912,66
Forpliktelser				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 704,92			3 704,92
Annen gjeld og forpliktelser			1,16	1,16
Sum forpliktelser	3 704,92	-	1,16	3 706,07

30.09.2021

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	103,37			103,37
Utlån til kunder	3 942,52			3 942,52
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		70,45		70,45
Andre eiendeler			0,99	0,99
Sum eiendeler	4 045,89	70,45	0,99	4 117,32
Forpliktelser				
Sum egenkapital	3 918,58			3 918,58
Annen gjeld og forpliktelser			1,47	1,47
Sum forpliktelser	3 918,58	-	1,47	3 920,05

31.12.2021

Eiendeler	Finansielle eiendeler og gjeld til amortisert kost	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Ikke finansielle eiendeler og forpliktelser	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14,43			14,43
Utlån til kunder	4 149,59			4 149,59
Sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer		102,20		102,20
Andre eiendeler			0,33	0,33
Sum eiendeler	4 164,03	102,20	0,33	4 266,56
Forpliktelser				
Sum egenkapital	4 063,02			4 063,02
Annen gjeld og forpliktelser			1,57	1,57
Sum forpliktelser	4 063,02	-	1,57	4 064,59

Note 10 – Finansielle instrumenter til virkelig verdi

(I mill. kr.)

30.09.2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater, obligasjoner og obligasjonsfond	14,50	66,93	-	81,43
Sum	14,50	66,93	-	81,43

30.09.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater og obligasjoner	17,72	52,73	-	70,45
Sum	17,72	52,73	-	70,45

31.12.2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Sertifikater og obligasjoner	22,65	79,55	-	102,20
Sum	22,65	79,55	-	102,20

Nivå 1: Verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder

Markedspris på balansedagen er benyttet. Priser framkommer som eksternt observerbare priser, kurser eller renter fra en børs, forhandler, megler eller lignende, og prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og obligasjonsfond.

Nivå 2: Verdsettelse ved bruk av observerbare markedsdata

Verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder. Verdien er basert på nylige observerbare markedsdata i form av en transaksjon i instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter.

Nivå 3: Verdsettelse på annen måte enn basert på observerbare markedsdata

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig ved bruk av nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon. Instrumenter i denne kategori verdsettes etter metoder som er basert på estimerte kontantstrømmer, vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, og modeller hvor vesentlige parametere ikke er basert på observerbare markedsdata eller eventuelle bransjestandarder.

Note 11 – Netto gevinst / tap på finansielle instrumenter

(I mill. kr.)

	3. kvartal 2022	3. kvartal 2021	Hittil i 2022	Hittil i 2021	Året 2021
Netto gevinst/tap på finansielle eiendeler til virkelig verdi					
Netto gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-0,22	-0,07	-0,72	-0,12	-0,39
Netto gevinst tap på finansielle instrumenter	-0,22	-0,07	-0,72	-0,12	-0,39

Note 12 - Rentederivatavtaler

KfS anvender de vanligste finansielle instrumenter utenom balansen for å styre KfS sin renterisiko. KfS har per 30.09.2022 ingen valutarisiko eller inngåtte avtaler om sikringsforretninger.

Note 13 - Egenkapitalbeviskapital

KfS hadde ved per 30.09.2022 en egenkapitalbeviskapital på kr 50 millioner fordelt på 50 000 egenkapitalbevis pålydende kr 1 000. Egenkapitalbeviskapitalen ble tegnet til kurs 103 og ble innbetalt 18. mai 2004.

Egenkapitalbeviskapitalen regnes fra 2014 med som tilleggskapital i kapitaldekningen. Egenkapitalbevisene var ved utgangen av 3. kvartal 2022 eiet av til sammen 42 sparebanker og Eiendomskreditt. Egenkapitalbevisenes omsettelighet er i henhold til vedtektene begrenset og betinget av samtykke fra styret i KfS, jfr. allmennaksjeloven §§ 4-15 til 4-17. Egenkapitalbevisene som er registrert i Verdipapirsentralen er ikke børsnotert.

Egenkapitalbevisene med antall egenkapitalbevis per 30.09.2022:

Arendal og Omegns Sparekasse	740	Skudenes & Aakra Sparebank	560
Aurskog Sparebank	920	Sogn Sparebank	1 380
Berg Sparebank	460	Sparebank 1 Sørøst-Norge	2 760
Romerike Sparebank	460	Sparebank 1 Modum	920
Eiendomskreditt AS	5 000	Sparebank 1 Nordmøre	1 380
Etne Sparebank	550	Sparebank 1 Ringerike-Hadeland	920
Evje og Hornnes Sparebank	460	Sparebank 1 Søre Sunnmøre	920
Fana Sparebank	920	Sparebank 1 Østfold Akershus	1 380
Flekkefjord Sparebank	920	Sparebank 1 Østlandet	920
Haltdalen Sparebank	920	Sparebank 68 Grader Nord	920
Haugesund Sparebank	920	Sparebanken Narvik	920
Hegra Sparebank	690	Sparebanken Sogn og Fjordane	3 220
Helgeland Sparebank	1 840	Sparebanken Vest	4 140
Hemne Sparebank	550	Sparebanken Øst	2 760
Hjelmeland Sparebank	920	Spareskillingsbanken	920
Jæren Sparebank	920	Søgne og Greipstad Sparebank	1 200
Larvikbanken	920	Tolga-Os Sparebank	690
Lillesands Sparebank	460	Valle Sparebank	460
Luster Sparebank	460	Voss Sparebank	1 840
Nidaros Sparebank	920	Ørland Sparebank	460
Orkla Sparebank	460	Åfjord Sparebank	460
Romsdal Sparebank	460		

Kredittforeningen for Sparebanker
